

Φάκελος Υλικού

Αριστοτέλης, «*Ηθικά Νικομάχεια*»

Ενότητα 13

Α. Ερμηνευτικές Ερωτήσεις

Σχολικά Εγχειρίδια:

Φιλοσοφικός Λόγος: Σελίδα 147: Ερωτήσεις 1,2,3,4

Σελίδα 149: Ερωτήσεις 1,2, 3

Φάκελος Υλικού: Σελίδα 125: Ενδεικτικές Ερωτήσεις

➤ Ενδεικτική απάντηση στην ερώτηση 3, σελίδα 147 από τον Φιλοσοφικό Λόγο:

Δεν χρειάζεται κόμμα πριν από τον συμπλεκτικό σύνδεσμο «και» στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) όταν ο σύνδεσμος δεν είναι συνδετικός (συμπλεκτικός) αλλά συμπερασματικός: Αυτό συμβαίνει στο συγκεκριμένο χωρίο:

«και διαφέρει τούτω πολιτεία πολιτείας...» Σε αυτήν την περίπτωση μεταφράζεται ως «επομένως»: «Επομένως, ως προς αυτό διαφέρει ένα καλό πολίτευμα από ένα λιγότερο καλό πολίτευμα».

β) όταν προηγείται όρος ή πρόταση ανάμεσα σε δύο κόμματα ή ανάμεσα σε τελεία και κόμμα. Πιο συγκεκριμένα, στο παρόν κείμενο: πριν από τον «και» υπάρχει ζεύγος κύριων προτάσεων που συνδέονται αντιθετικά: «το μὲν... ἐστίν... ὅσοι δὲ ...ἁμαρτάνουσιν». Το κόμμα κλείνει αυτό το ζεύγος και αποφεύγεται ενδεχόμενη σύγχυση του αναγνώστη».

γ) Τα υποκείμενα των ρημάτων «ἁμαρτάνουσιν» και «διαφέρει» είναι διαφορετικά.

Β. Συμπληρωματικές Ερμηνευτικές Ερωτήσεις

1. Ποιο επιχείρημα αντλεί ο Αριστοτέλης από τον χώρο της πόλης για να αποδείξει ότι οι ηθικές αρετές δεν υπάρχουν μέσα μας εκ φύσεως;
2. Ποιο είναι, κατά τον Αριστοτέλη, το κριτήριο διάκρισης των πολιτευμάτων σε καλά και σε λιγότερο καλά;
3. Ποιος είναι ο ρόλος των «οὕτω δὴ καί» στην αρχή της δεύτερης παραγράφου;

4. Για ποιους λόγους παρεμβάλλει ο Αριστοτέλης στο κείμενο την παιδαγωγική αξία του εθισμού; Με ποια εκφραστικά μέσα την προβάλλει; Συμφωνείτε ή όχι και γιατί με την υπερβολή που εκφράζεται στις τελευταίες λέξεις του κειμένου;

Γ. Λεξιλογικές Ασκήσεις

1^η Παράγραφος κειμένου αναφοράς

1. Να επισημάνετε στο κείμενο λέξεις ετυμολογικά συγγενείς με τις παρακάτω:

νεογνό, όγκος, διάλειμμα, οισοφάγος, αρχιτέκτονας,
σχήμα, λογική

.....
.....

2. Να βρείτε **συνώνυμα των παρακάτω λέξεων στα αρχαία ελληνικά:**

άγαθούς, βούλημα, εὖ, φθείρεται

.....

3. Να δώσετε δύο ομόρριζα, απλά ή σύνθετα, στα Νέα Ελληνικά για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:

νομοθέται (να χρησιμοποιηθεί το β συνθετικό), *ἀμαρτάνουσι*,
φθείρεται, οἰκοδόμοι (να χρησιμοποιηθεί το α συνθετικό),
διδάξοντος.

.....
.....
.....

4α) **«Διαφέρει»:** Να δώσετε παράγωγες λέξεις στα Νέα Ελληνικά για κάθε θέμα του ρήματος «φέρω».

Φερ- φορ- φωρ οισ- ενεκ :

.....
.....

4β) **«Λοιποί»:** Να δώσετε παράγωγες λέξεις στα Νέα Ελληνικά για κάθε θέμα του ρήματος «λείπω».

Λειπ- λιπ- λοιπ-

.....

2η Παράγραφος κειμένου αναφοράς

1. Να βρείτε στο κείμενο λέξεις ετυμολογικά συγγενείς με τις παρακάτω:

ομοιογένεια, πληθώρα, δέος, μισαλλοδοξία, θαρραλέος, περιστροφή

.....
.....

2. Να δώσετε δύο ομόρριζα, απλά ή σύνθετα, στα Νέα Ελληνικά για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:

πράττοντες, όργιλοι, αναστρέφεισθαι, ενεργειών, αποδιδόναι

.....

3. Για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις, να βρείτε **συνώνυμα στα αρχαία ελληνικά**:

πράττοντες, άνδρεΐοι, πρᾶοι, ένεργείας, ακολουθοῦσιν.

(www.study4exams.gr)

(Αχιλλέας Παπαθανασίου, Αρχαία Ελληνικά ΙΙ, Φάκελος Υλικού, Γ Λυκείου, Ομάδα Προσανατολισμού Ανθρωπιστικών Σπουδών, Νέα Έκδοση, Μεταίχμιο, Αθήνα, 2019)

14-3-2021

63^ο Γενικό Λύκειο Αθηνών

Μαρία Ευγενίου